

การวิเคราะห์ความขัดแย้งทางความคิดเห็นเกี่ยวกับ สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และทิศทางการเมืองไทย
ระหว่างนักหนังสือพิมพ์ฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายประชาชน
ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6

นางสาว วัลย์ลิกา อังสกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท าสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-637-944-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS ON THE CONFLICTS OF OPINIONS, CONCERNING RIGHT, DUTY,
LIBERTY AND POLITICAL DIRECTIONS : A COMPARATIVE STUDY BETWEEN
GOVERNMENT-SIDED AND POPULAR JOURNALISTS
IN THE REIGN OF KING VAJIRAVUDH

WANLIKA UNGSAKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Journalism

Department of Journalism

Graduate School

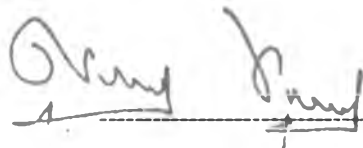
Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-637-944-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ความขัดแย้งทางความคิดเห็นเกี่ยวกับ สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ
และทิศทางการเมืองไทย ระหว่างนักหนังสือพิมพ์ฝ่ายรัฐบาลกับฝ่าย
ประชาชน ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6
โดย นางสาว วัลย์ลิกา อังสกุล
ภาควิชา วารสารสนเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์สุกัญญา สุตบรรทัด

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์สุกัญญา สุตบรรทัด)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เขยประทับ)

วัลย์ลิกา อังสกุล : การวิเคราะห์ความขัดแย้งทางความคิดเห็นเกี่ยวกับ สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และทิศทางการเมืองไทย ระหว่างนักหนังสือพิมพ์ฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายประชาชน ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 (AN ANALYSIS ON THE CONFLICTS OF OPINIONS, CONCERNING RIGHT, DUTY, LIBERTY AND POLITICAL DIRECTIONS : A COMPARATIVE STUDY BETWEEN GOVERNMENT-SIDED AND POPULAR JOURNALISTS IN THE REIGN OF KING VAJIRAVUDH) อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์สุกัญญา สุตบรรทัด, 315 หน้า. ISBN 974-637-944-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์และอธิบายถึงสาเหตุของสภาพความขัดแย้งทางความคิดเห็นเกี่ยวกับ สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ และทิศทางการเมืองไทย ของนักหนังสือพิมพ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายประชาชน

ผลการวิจัยพบว่า ความขัดแย้งทางความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวเกิดขึ้นจริงแม้ว่านักหนังสือพิมพ์ทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายประชาชนต่างเห็นพ้องต้องกันว่า สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพตามแนวทางเสรีนิยมประชาธิปไตยเป็นแนวคิดที่ดีและควรเกิดขึ้นในประเทศไทย นอกจากนี้ ในขณะที่นักหนังสือพิมพ์ฝ่ายประชาชนเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองไปสู่ระบอบประชาธิปไตยโดยมองว่าจะทำให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรือง นักหนังสือพิมพ์ฝ่ายรัฐบาลกลับคัดค้านและมองว่าระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบการปกครองที่เหมาะสมที่สุดสำหรับประเทศไทยในขณะนั้น

สำหรับปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดความขัดแย้งดังกล่าว คือ การที่นักหนังสือพิมพ์ฝ่ายประชาชนนำแนวคิด สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ มาเกี่ยวโยงกับแนวคิดการเมือง การปกครอง โดยนำมาใช้เป็นเครื่องมือเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ซึ่งเป็นเรื่องที่ฝ่ายรัฐบาลรับไม่ได้

ภาควิชาวารสารสนเทศ.....
สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์.....
ปีการศึกษา2540.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3971647428 MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: RIGHT - DUTY - LIBERTY / POLITICAL DIRECTIONS / KING VAJIRAVUDH.

WANLIKA UNGSAKUL : AN ANALYSIS ON THE CONFLICTS OF OPINIONS,
CONCERNING RIGHT, DUTY, LIBERTY AND POLITICAL DIRECTIONS :
A COMPARATIVE STUDY BETWEEN GOVERNMENT-SIDED AND POPULAR
JOURNALIST IN THE REIGN OF KING VAJIRAVUDH. THESIS ADVISOR :
PROF.SUKANYA SUDBANTAD. 315 Pp. ISBN 974-637-944-5

The aim of this historical research is to analyze and explain
the conflicts of opinions, concerning Right, Duty, Liberty and Political
Directions between Government-sided and Popular journalists in the reign
of King Vajiravudh.

The researcher found that there were serious and bitter conflicts
of journalistic and political opinions. Though both Government-sided and
Popular journalists strongly agreed with the democratic concepts of Right,
Duty and Liberty; the Government-sided journalists could not accept the
revolutionary idea of the Popular journalists. In their opinion, the Absolute
Monarchy was the most appropriate political system of Thailand.

The major factor that influenced these conflicts is the will to
combine the concepts of Right, Duty and Liberty with the revolutionary one.
The way the Popular journalists using the concepts of Right, Duty and
Liberty as a means to get the political revolution is unacceptable for
the Government-sided journalists.

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....

สาขาวิชา.....การหนังสือพิมพ์.....

ปีการศึกษา.....2540.....

ลายมือชื่อนิสิต..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบถวายบังคมดวงพระวิญญาณของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ทั้งสองพระองค์ซึ่งจุดประกายให้ข้าพเจ้าตัดสินใจทำวิทยานิพนธ์ทางด้านนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์สุกัญญา สุตบรรทัด อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาช่วยเหลือแนะนำประเด็นและแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหลาย จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.พีระ จิรโสภณ และ รศ.ดร.เสถียร เขยประทับ ประธานกรรมการและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาข้าพเจ้าเป็นอย่างมาก รวมทั้ง ดร.ดวงกมลชาติประเสริฐ หัวหน้าภาควิชาวารสารสนเทศที่มีส่วนผลักดันให้ข้าพเจ้าทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จ

ช่วงเวลา 2 ปี โดยเฉพาะช่วงที่ทำวิทยานิพนธ์นี้ ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งน้ำใจคนรอบข้างของข้าพเจ้าทุกคน เพราะทุกคนต่างสง่าก่าตั้งใจเปรียบเป็นพลังมหาศาลที่ทำให้ข้าพเจ้าพยายามอดทน ต่อสู้ครั้งแล้ว ครั้งเล่า ไม่ว่าจะเป็ คุณพ่อ คุณแม่ น้าๆทุกคน น้องป๋ม น้องปลา รุม กัลยา พี่เอก หลี รวมทั้งเพื่อนๆปริญญาโทไม่ว่าจะเป็น พี่ศรี พี่แดง จิว ผิง พี่ลัก พี่ไก่อ พี่ลุย พี่เปิ้ลและป๋น

ขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณทุกคนที่มีส่วนผลักดันข้าพเจ้าอย่างสูงจากใจจริง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ 1	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหานำวิจัย	9
วัตถุประสงค์	9
ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น	9
อธิบายศัพท์	9
ขอบเขตในการวิจัย	13
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	14
บทที่ 2	
ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง	
1.ทฤษฎีสื่อสารมวลชน (ปัทมถาน)	15
1.1 ทฤษฎีอำนาจนิยม	15
1.2 ทฤษฎีอิสรภาพนิยม	22
1.3 ทฤษฎีความรับผิดชอบทางสังคม	29
1.4 ทฤษฎีโซเวียตคอมมิวนิสต์	33
2.ทฤษฎีประวัติศาสตร์	
2.1 ทฤษฎีประวัติศาสตร์อันเกิดจากการกระทำของมหาบุรุษ	37
2.2 ทฤษฎีประวัติศาสตร์แบบคริสตศาสนา	38
2.3 ทฤษฎีประวัติศาสตร์ภายใต้การควบคุมของ นักปรัชญาปัญญาชน	39
2.4 ทฤษฎีวัตถุนิยม	40

2.5 ทฤษฎี Historicism	41
2.6 ทฤษฎีประวัติศาสตร์วิเคราะห์	42
3.กรอบความคิดเกี่ยวกับ สิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพของนักหนังสือพิมพ์ไทย	
ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6	44
4.กรอบความคิดเกี่ยวกับทิศทางการเมืองไทยของนักหนังสือพิมพ์ไทย ในสมัย	
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6	48
5.กรอบความคิดเกี่ยวกับบรรทัดฐาน ประเพณี ค่านิยมของสังคมไทย	
ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6	62
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีวิจัย	66
บทที่ 4	
วิเคราะห์ความขัดแย้งทางความคิดเห็นเกี่ยวกับ สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ	
ระหว่างนักหนังสือพิมพ์ฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายประชาชน	
4.1 ฝ่ายรัฐบาล	
4.1.1 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	73
4.1.2 กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์	104
4.2 ฝ่ายประชาชน	
4.2.1 นายเขียวสุดเส็ง สิบญูเรือง	115
4.2.2 นาคราช	132
4.2.3 พระยาอุดมพงศ์เพ็ญสวัสดิ์	143
4.2.4 นายกรรมกร และกรรมพล	156
สรุปประเด็นความขัดแย้งทางความคิดเห็นเกี่ยวกับ สิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพ	
ระหว่างนักหนังสือพิมพ์ฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายประชาชน	167
บทที่ 5	
วิเคราะห์ความขัดแย้งทางความคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางการเมืองไทย	
ระหว่างนักหนังสือพิมพ์ฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายประชาชน	
5.1 ฝ่ายรัฐบาล	
5.1.1 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	176

5.1.2 กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์	218
5.2 ฝ่ายประชาชน	
5.2.1 นายเจียวฮุดเล็ง สีนุกูเรื่อง	225
5.2.2 นาคราช	234
5.2.3 พระยาอุดมพงศ์เพ็ญสวัสดิ์	241
5.2.4 นายกรรมกร และกรรมพล	246
สรุปประเด็นความขัดแย้งทางความคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางการเมืองไทย ระหว่างนักหนังสือพิมพ์ฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายประชาชน	256
บทที่ 6	
สรุปและอภิปรายผล	265
รายการอ้างอิง	283
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก : Coding Sheet	288
ภาคผนวก ข : ตัวอย่างบทแสดงความคิดเห็นของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	294
ภาคผนวก ค : ตัวอย่างบทแสดงความคิดเห็นของ นาคราช	299
ภาคผนวก ง : จดหมายเหตุร้ายวันในพระบาทสมเด็จพระ มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	300
ประวัติผู้เขียน	315